

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Analitik giełdowy (241301)

Analitycy finansowi

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Analitik giełdowy (241301)

Analitycy finansowi

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Analityk giełdowy (241301)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [96]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://unsplash.com/photos/5fNmWej4tAA> [dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Opracowywanie analiz rynków finansowych oraz rekomendacji inwestycyjnych	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Administrowanie wiedzą z obszaru rynków finansowych.....	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	11
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Analityk giełdowy 241301

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Analityk biznesowy.
- Analityk finansowy.
- Analityk rynkowy.
- Doradca finansowy.
- Konsultant ds. finansowych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2413 Financial analysts.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych oraz wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011-2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Łukasz Fijołek – FK Capital sp. z o.o., Częstochowa.
- Piotr Gut – DG Investing sp. z o.o., Gdańsk.
- Anna Kaczorowska – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Szymczuk – PBS sp. z o.o., Sopot.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Małgorzata Domańska-Plichta – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pierkowski – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Daria Świsulska – PBS sp. z o.o., Sopot.

Recenzenci:

- Iwona Kątna – Ekspert niezależny, Gdynia.
- Mateusz Kozieł – IBM Global Financing sp. z o.o., Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Adam Marynkiewicz – Agencja Rozwoju Pomorza, Gdańsk.
- Jacek Śmiarowski – Fundacja na Rzecz Standardów Doradztwa Finansowego, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Analityk giełdowy zajmuje się gromadzeniem, weryfikowaniem oraz analizą danych w celu przygotowywania rzetelnych analiz i rekomendacji na potrzeby podejmowania przez inwestorów giełdowych decyzji inwestycyjnych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Analityk giełdowy odpowiada za przygotowywanie wieloaspektowych analiz na potrzeby inwestowania na rynku finansowym¹⁶ oraz za opracowywanie analiz fundamentalnych² spółek giełdowych¹⁷ i analiz raportów.

Wykonując swoją pracę, monitoruje rynek akcji¹ oraz bierze udział w procesie wyceny spółek.

Analityk giełdowy w firmie odpowiada za prognozowanie i planowanie przyszłych działań związanych z giełdą. Bardzo ważnym aspektem w pracy analityka jest wiarygodność źródła, z którego czerpie informacje.

Analityków giełdowych dzieli się najczęściej na dwie kategorie:

- sell side – analityków pracujących po stronie sprzedażowej, zatrudnionych w biurach maklerskich; ich zadaniem jest publikowanie cyklicznych rekomendacji dla inwestorów dotyczących opłacalności kupna lub sprzedaży akcji danej spółki,
- buy side – analityków pracujących dla instytucji finansowych (np. banków, funduszy inwestycyjnych itp.) zarządzających kapitałem, który jest inwestowany na giełdzie; wypracowane przez nich rekomendacje są wykorzystywane wewnętrznie przez instytucję ich zatrudniającą.

Analityk sell side zajmuje się ograniczoną liczbą spółek. Wynika to m.in. z konieczności pisania obszernych raportów analitycznych, co zajmuje stosunkowo dużo czasu (przygotowanie solidnej analizy konkretnej spółki wymaga nawet kilku tygodni pracy). Do tego może dochodzić także przygotowywanie regularnych (np. porannych) komentarzy, dotyczących zmian zachodzących w spółce oraz branży.

Analitycy zatrudnieni po stronie buy side na ogół zajmują się większą liczbą spółek i branż. Mają więc szersze, ale jednocześnie bardziej powierzchowne spojrzenie na rynek.

Sposoby wykonywania pracy

Analityk giełdowy wykonuje pracę w relacji człowiek – dane. Zazwyczaj wykonuje analizy, posługując się różnorodnymi narzędziami oraz współpracując w różnych zespołach analitycznych.

Jego praca polega na:

- tworzeniu zestawień i analiz związanych z raportowaniem zewnętrznym (statutowym, giełdowym dla głównego akcjonariusza lub innej spółki giełdowej),
- analizowaniu bieżącej działalności spółek giełdowych,
- planowaniu finansowym (współpracy przy tworzeniu planów rocznych i analizy wykonania),
- prowadzeniu szkoleń z zakresu analiz giełdowych (dodatkowo).

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Analityk giełdowy swoją pracę wykonuje w pomieszczeniach biurowych, które są dostępne tylko dla uprawnionych osób. W celu zapewnienia komfortu pracy pomieszczenie może być dodatkowo wygłuszone.

Analityk giełdowy pracuje najczęściej w pozycji siedzącej, przed ekranem komputera, zazwyczaj w pomieszczeniach klimatyzowanych, dobrze oświetlonych oraz wyposażonych w sprzęt biurowy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Analityk giełdowy w swojej pracy zawodowej wykorzystuje m.in.:

- komputer z typowym oprogramowaniem biurowym i dedykowanym oprogramowaniem specjalistycznym dla potrzeb prowadzonych analiz (np. programy statystyczne i ekonometryczne, narzędzia do analizy technicznej³ oraz symulacji strategii inwestycyjnych),
- bazy danych, serwisy informacyjne, branżowe,
- oprogramowanie do przeglądania zasobów internetu, wysyłania i odbierania poczty elektronicznej,
- komunikatory umożliwiające prowadzenie spotkań on-line,
- telefon (smartfon), drukarkę, skaner, faks, rzutnik multimedialny oraz inne typowe urządzenia biurowe,
- prasę i publikacje branżowe.

Organizacja pracy

Analityk giełdowy zazwyczaj pracuje samodzielnie, jednak przy złożonych analizach może pracować w zespole.

Osoby zatrudnione w zawodzie analityk giełdowy pracują w systemie jednozmianowym, w stałych godzinach pracy. Należy podkreślić, że zdarzają się sytuacje, że praca analityka giełdowego nie kończy po wyjściu z siedziby firmy, ale często również jest kontynuowana w domu, gdzie na bieżąco kontroluje m.in. notowania spółek giełdowych, by móc w odpowiednim momencie zareagować i podjąć racjonalną decyzję.

Zbieranie danych do przygotowania analizy może wymagać wyjazdów służbowych do siedziby emitenta instrumentu finansowego¹⁰.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Analityk giełdowy może być m.in. narażony na:

- podwyższony poziom stresu związany z koniecznością prowadzenia dynamicznych analiz i oceny informacji, presją szybkiego wyciągania wniosków i formułowania rekomendacji inwestycyjnych,
- obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego ze względu na pozostawanie dłuższy czas w wymuszonej pozycji ciała,
- niewłaściwe warunki mikroklimatyczne dotyczące oświetlenia, wilgotności i temperatury,
- wypadki komunikacyjne związane z podróżami służbowymi,
- zmęczenie, bóle głowy, problemy ze wzrokiem będące efektem pracy w zamkniętych pomieszczeniach przed ekranem komputera.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **analityk giełdowy** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- ogólna wydolność fizyczna;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk,
- zręczność palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- dobra pamięć,
- łatwość wypowiadania się w mowie i w piśmie,
- podzielność uwagi,
- rozumowanie logiczne,
- zdolność analizowania i systematyzowania złożonych problemów,
- zdolność analizowania sytuacji i podejmowania ryzyka,
- zdolność koncentracji uwagi,
- zdolność motywowania siebie,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji;

w kategorii cech osobowościowych

- dbałość o jakość pracy,
- dokładność,
- gotowość do pracy indywidualnej,
- gotowość do prezentowania wyników swojej pracy,
- komunikatywność,
- odporność emocjonalna,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- radzenie sobie ze stresem,
- rzetelność,

- samodzielność,
- samokontrola,
- systematyczność,
- wytrwałość i cierpliwość,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek psychiczny,
- zamiłowanie do ładu i porządku.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Ze względu na wydatek energetyczny praca w zawodzie **analityk giełdowy** zaliczana jest do prac lekkich. Występuje w niej jednak obciążenie umysłowe, związane np. z analizowaniem, rozwiązywaniem problemów i podejmowaniem decyzji.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie analityk giełdowy są m.in.:

- wszelkie dysfunkcje, które mogłyby ograniczyć możliwość swobodnego porozumiewania się, np. schorzenia strun głosowych, słaba ekspresja werbalna i wady wymowy,
- wady i dysfunkcje narządu wzroku znacznego stopnia, które nie mogą być skorygowane szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- dysfunkcje narządu słuchu znacznego stopnia, które nie mogą być skorygowane aparatem słuchowym,
- choroby o podłożu psychicznym uniemożliwiające pracę z ludźmi,
- niepełnosprawność intelektualna.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **analityk giełdowy** wymagane jest wykształcenie wyższe I lub II stopnia.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **analityk giełdowy** ułatwia posiadanie:

- dyplomu ukończenia studiów I lub II stopnia na kierunku ekonomia lub pokrewnym (np. finanse i rachunkowość, przedsiębiorczość i finanse, przedsiębiorczość i inwestycje) i odpowiednio tytułu licencjata lub magistra,
- świadectwa ukończenia studiów podyplomowych np. w zakresie analizy finansowej rynków i papierów wartościowych.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu w zawodzie analityk giełdowy są m.in.:

- suplement dla absolwentów szkół wyższych – Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez szkoły wyższe razem z dyplomem ukończenia studiów,
- licencja maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego lub agenta firmy inwestycyjnej⁸,

- dyplom i licencja CFA (Chartered Financial Analyst, Dyplomowany Doradca Inwestycyjny)⁷,
- zaświadczenia potwierdzające udział w specjalistycznych szkoleniach, np. w zakresie analizy danych,
- certyfikat potwierdzający znajomość języka angielskiego w stopniu średnio zaawansowanym (minimum poziom B2, tj. udokumentowanie posiadania umiejętności swobodnego komunikowania się z rodzimymi użytkownikami danego języka obcego),
- prawo jazdy kat. B.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **analityk giełdowy** ma możliwość m.in.:

- rozpocząć pracę od stanowiska stażysty / praktykanta i wykonywać zadania wspomagające zespół analityczny, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na stanowisko młodszego analityka – starszego analityka – zarządzającego aktywami,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, przy posiadaniu zdolności i umiejętności organizacyjnych, umiejętności pracy z ludźmi – awansować na stanowisko kierownicze, np. dyrektora departamentu zarządzania aktywami,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie / szkolenie w zawodach pokrewnych (np. doradca inwestycyjny lub doradca finansowy),
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach organizowanych przez pracodawców.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **analityk giełdowy** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w systemie edukacji formalnej i pozaformalnej.

Uczelnie wyższe:

- poprzez wydanie dyplomu ukończenia studiów I lub II stopnia potwierdzają nabycie odpowiednio tytułu licencjata lub magistra na kierunku ekonomia lub pokrewnym (np. finanse i rachunkowość, przedsiębiorczość i finanse, przedsiębiorczość i inwestycje),
- wydają świadectwa ukończenia studiów podyplomowych np. w zakresie analizy finansowej rynków i papierów wartościowych.

CFA Institute, jako stowarzyszenie zrzeszające specjalistów ds. zarządzania inwestycjami, wydaje dyplom i licencje CFA (Chartered Financial Analyst). Prawo do posługiwania się tytułem CFA uzyskują osoby, które pomyślnie zaliczą egzaminy na trzech następujących po sobie poziomach (Level 1, Level 2 oraz Level 3) oraz wykażą się czteroletnim doświadczeniem w pracy związanej z podejmowaniem decyzji inwestycyjnych. Weryfikacja wiedzy odbywa się stopniowo, poprzez trzy kolejne etapy egzaminacyjne. Kandydat może przystąpić w ciągu roku kalendarzowego wyłącznie do jednego etapu egzaminu. Egzaminy odbywają się w wybranych centrach egzaminacyjnych na całym świecie.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **analityk giełdowy** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Doradca inwestycyjny	241203
Analityk finansowy	241306
Analityk inwestycyjny	241311
Analityk biznesowy	242112
Makler papierów wartościowych	331102
Makler giełd towarowych	332401

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **analitik giełdowy** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Wyszukiwanie i gromadzenie niezbędnych informacji do przygotowywania analiz finansowych.
- Z2 Przetwarzanie zebranych informacji i sporządzanie analiz technicznych oraz fundamentalnych.
- Z3 Komentowanie i interpretowanie bieżącej koniunktury makroekonomicznej¹³ oraz poszczególnych sektorów gospodarki.
- Z4 Opracowywanie prognoz finansowych oraz rekomendacji wspomagających decyzje inwestycyjne.
- Z5 Katalogowanie i archiwizowanie sporządzonych analiz technicznych oraz fundamentalnych.
- Z6 Zbieranie dodatkowych informacji dla potrzeb opracowywania rekomendacji inwestycyjnych poprzez udział w spotkaniach z innymi analitykami giełdowymi.
- Z7 Prowadzenie szkoleń (stacjonarnych oraz internetowych) z analizy rynków finansowych dla klientów instytucji finansowych.
- Z8 Publikowanie własnych analiz w mediach (prasa, TV, internet).

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Opracowywanie analiz rynków finansowych oraz rekomendacji inwestycyjnych

Kompetencja zawodowa Kz1: Opracowywanie analiz rynków finansowych oraz rekomendacji inwestycyjnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z4, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Wyszukiwanie i gromadzenie niezbędnych informacji do przygotowywania analiz finansowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Źródła danych dotyczących analizowanego obszaru lub podmiotu (sektora, regionu, instrumentu, firmy); - Sposoby gromadzenia danych.	- Pozyskiwać i oceniać informacje rynkowe; - Monitorować zmiany zachodzące na rynku finansowym; - Gromadzić i zarządzać informacjami niezbędnymi do przygotowywania analiz finansowych.

Z2 Przetwarzanie zebranych informacji i sporządzanie analiz technicznych oraz fundamentalnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Metody sporządzania analiz i prognoz; - Sytuację podmiotu analizowanego i specyfikę jego działalności; - Sytuację ekonomiczną i uwarunkowania prawne branży, w której funkcjonuje analizowany	- Wybierać istotne i ważne dane oraz informacje, pod kątem sporządzania analiz technicznych oraz fundamentalnych; - Analizować sytuację gospodarczą i finansową podmiotu gospodarczego;

• podmiot; • Trendy ekonomiczne w branży, w której funkcjonuje analizowany podmiot; • Sposoby działalności podmiotów konkurencyjnych wobec podmiotu analizowanego; • Zasady sporządzania raportów z analiz technicznych oraz fundamentalnych; • Przepisy prawa, które odnoszą się do sporządzanych analiz.	• Analizować sytuację sektorową wybranej branży; • Identyfikować i przewidywać możliwe konsekwencje stosowania bądź niestosowania przepisów i regulacji mających wpływ na wysokość akcji spółek; • Stosować narzędzia analityczne; • Sporządzać zestawienia danych; • Sporządzać raporty analiz technicznych oraz fundamentalnych zgodne z obowiązującymi przepisami prawa; • Oszacowywać wartość analizowanego instrumentu finansowego.
--	---

Z4 Opracowywanie prognoz finansowych oraz rekomendacji wspomagających decyzje inwestycyjne

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i konsekwencje procesu rekomendowania i podejmowania decyzji inwestycyjnych; • Standardy rekomendowania decyzji; • Teorie i <u>modele finansowe</u>¹⁴; • Zasady opracowywania prognoz finansowych; • Zasady opracowywania rekomendacji wspomagających decyzje inwestycyjne.	• Identyfikować i przewidywać kierunki zachodzących zmian na rynku; • Rozumieć rolę analiz technicznych i fundamentalnych w procesie decyzyjnym; • Definiować i oceniać ryzyko związane z procesem decyzyjnym; • Analizować i przewidywać skutki rekomendowanych decyzji dla przyszłości podmiotu decyzyjnego; • Opracowywać prognozy finansowe; • Opracowywać rekomendacje wspomagające decyzje inwestycyjne.

Z6 Zbieranie dodatkowych informacji dla potrzeb opracowywania rekomendacji inwestycyjnych poprzez udział w spotkaniach z innymi analitykami giełdowymi

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Metody i techniki nawiązywania i utrzymywania kontaktów z innymi analitykami giełdowymi; • Sposoby analizowania informacji i dokumentowania spotkań z innymi analitykami giełdowymi; • Sytuację mikro- i makroekonomiczną oraz sytuację na rynkach finansowych; • Zasady funkcjonowania gospodarki i rynków finansowych; • Metody syntezy zebranych informacji pod kątem możliwości ich zastosowania dla potrzeb opracowywania rekomendacji inwestycyjnych.	• Nawiązywać i utrzymywać kontakty z innymi analitykami giełdowymi; • Brać udział w spotkaniach z innymi analitykami giełdowymi; • Analizować uzyskane informacje i sporządzać ze spotkań notatki; • Syntezować zebrane informacje pod kątem możliwości ich zastosowania dla potrzeb opracowywania rekomendacji inwestycyjnych.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Administrowanie wiedzą z obszaru rynków finansowych

Kompetencja zawodowa Kz2: Administrowanie wiedzą z obszaru rynków finansowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z5, Z7, Z8, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Komentowanie i interpretowanie bieżącej koniunktury makroekonomicznej oraz poszczególnych sektorów gospodarki	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Sytuację mikro- i makroekonomiczną oraz sytuację na rynkach finansowych; - Przepisy prawa i inne regulacje obowiązujące w otoczeniu gospodarczym i rynków finansowych; - Psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania zachowań uczestników rynków finansowych.	- Monitorować zmiany zachodzące na rynku finansowym; - Identyfikować i przewidywać kierunki zachodzących zmian na rynku; - Sporządzać komentarze, interpretujące bieżącą koniunkturę.
Z5 Katalogowanie i archiwizowanie sporządzonych analiz technicznych oraz fundamentalnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady katalogowania i archiwizowania analiz technicznych oraz fundamentalnych; - Programy komputerowe do katalogowania informacji.	- Gromadzić informacje z przeprowadzonych analiz technicznych oraz fundamentalnych; - Archiwizować informacje, z wykorzystaniem dedykowanych programów komputerowych.
Z7 Prowadzenie szkoleń (stacjonarnych oraz internetowych) z analizy rynków finansowych dla klientów instytucji finansowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Metody przygotowywania prezentacji szkoleniowej; - Zasady prowadzenia szkoleń internetowych (webinaria).	- Wyjaśniać zasady funkcjonowania instytucji i podmiotów na rynku; - Stosować teoretyczną wiedzę z zakresu ekonomii i finansów; - Sporządzać, przedstawiać i uzasadniać raporty analityczne.
Z8 Tworzenie raportów i analiz dotyczących sytuacji makroekonomicznej, sektorowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Metody prezentacji i uzasadniania wniosków analitycznych; - Sposoby uzasadniania, argumentowania i obrony proponowanych rozwiązań i decyzji inwestycyjnych.	- Przedstawiać i uzasadniać wnioski analityczne; - Uzasadniać, argumentować i bronić proponowanych rozwiązań i decyzji inwestycyjnych.

3.4. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **analityk giełdowy** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

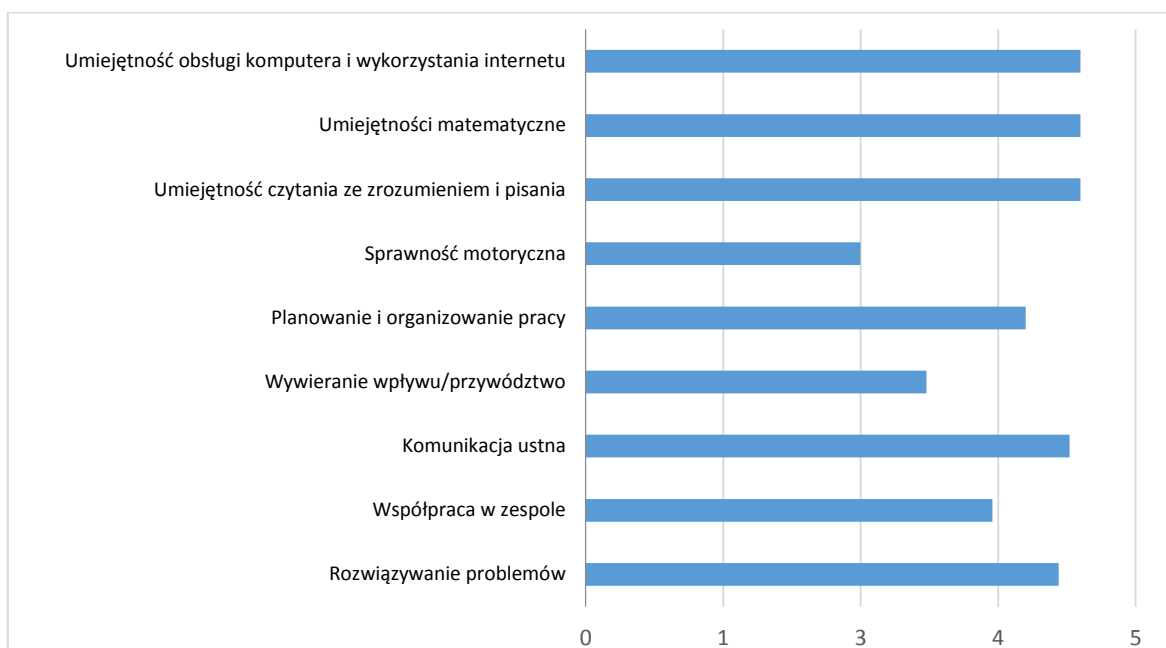
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań związanych z pełnioną rolą społeczną wobec potencjalnych inwestorów.
- Postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i podejmowania działania na rzecz budowy wiarygodnego wizerunku branży analiz giełdowych.
- Inicjowania i podtrzymywania budowy relacji interpersonalnych z inwestorami umacniających skuteczność zawodową w obszarze analiz giełdowych.

- Podnoszenia swoich kompetencji i aktualizowania wiedzy z zakresu rynków finansowych.
- Oceniania i weryfikowania jakości swoich działań wykonywanych w ramach pracy zespołowej w obszarze analiz giełdowych.
- Komunikowania się z dostawcami informacji, partnerami w procesie analitycznym oraz odbiorcami analiz.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **analityk giełdowy**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **analityk giełdowy**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **analityk giełdowy** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisu kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Analityk giełdowy może pracować w instytucjach finansowych¹¹ świadczących usługi z zakresu sporządzania analiz i rekomendacji, takich jak:

- domy maklerskie⁶,
- banki komercyjne⁴,
- biura brokerskie⁵,
- towarzystwa ubezpieczeniowe¹⁹,
- towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI)¹⁸,
- otwarte fundusze emerytalne (OFE)¹⁵.

Zawód analityk giełdowy może być również wykonywany w prywatnych przedsiębiorstwach, a także u inwestorów instytucjonalnych¹² oraz indywidualnych, zarówno na potrzeby wewnętrzne pracodawcy, jak i dla jego klientów.

Zapotrzebowanie na rynku pracy na zawód analityk giełdowy powinno rosnąć wraz z rozwojem rynku kapitałowego w Polsce.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bазie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) kandydatów do pracy w zawodzie **analityk giełdowy** kształci się w systemie szkolnictwa wyższego na studiach I i/lub II stopnia, a także na studiach podyplomowych oraz na specjalistycznych szkoleniach.

Studia przygotowujące do pracy w zawodzie analityk giełdowy prowadzone są najczęściej na kierunku ekonomia lub pokrewnym (np. finanse i rachunkowość, przedsiębiorczość i finanse, przedsiębiorczość i inwestycje).

Osoby posiadające wykształcenie wyższe I lub II stopnia, niezależnie od kierunku, mogą skorzystać z oferowanych przez uczelnie wyższe studiów podyplomowych w zakresie m.in. analizy finansowej rynków i papierów wartościowych.

Kształcenie w zawodzie analityk giełdowy prowadzone jest w uczelniach publicznych i niepublicznych na terenie całego kraju.

Szkolenie

Zazwyczaj pracodawcy we własnym zakresie prowadzą szkolenia pracowników w zawodzie **analityk giełdowy** w celu wyposażenia ich w kompetencje wymagane na stanowisku pracy.

Szkolenia mogą być również oferowane przez:

- uczelnie wyższe,
- instytucje finansowe, Giełde Papierów Wartościowych⁹,
- krajowe i zagraniczne instytucje szkoleniowe, w tym firmy komercyjne,
- krajowe i zagraniczne stowarzyszenia branżowe oraz inne organizacje pozarządowe.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć:

- analiz raportów okresowych spółek giełdowych,
- metod, technik i narzędzi prowadzenia analiz,
- modeli sporządzania wyceny,
- doskonalenia metod i technik komunikacji interpersonalnej,
- uzyskania dyplomu i licencji CFA (Chartered Financial Analyst, Dyplomowanego Doradcy Inwestycyjnego),
- komunikowania się w języku angielskim,
- metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

Ważną formą doskonalenia zawodowego w zawodzie analityk giełdowy jest samokształcenie, w tym korzystanie z otwartych zasobów edukacyjnych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **analityk giełdowy** jest zróżnicowane i może wynosić do 10 000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzeń kształtuje się przy tym ramowo w sposób następujący:

- w przypadku stanowisk z niższym poziomem wymagań (np. młodszy specjalista, specjalista, starszy specjalista) nie przekracza 5000 zł brutto miesięcznie,
- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji oraz dużego doświadczenia zawodowego (np. kierownik zespołu) mieści się z reguły w przedziale od 4000 zł do 7000 zł brutto miesięcznie,
- na stanowisku dyrektora mieści się z reguły w przedziale od 7000 zł do 10 000 zł brutto miesięcznie.

Osoba pracujących w zawodzie analityk giełdowy może także liczyć na pozapłacowe składniki wynagrodzenia (benefity), takie jak:

- prywatna opieka medyczna,
- karty sportowe, karnety na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- telefon komórkowy,
- dodatkowe ubezpieczenie na życie/NNW,
- komputer przenośny,
- dofinansowanie do specjalistycznych form doskonalenia zawodowego.

Na poziom wynagrodzenia analityka giełdowego ma wpływ m.in.:

- staż pracy,
- poziom wykształcenia,
- znajomość języków obcych,
- rodzaj pracodawcy (np. firma z kapitałem polskim lub zagranicznym),
- wielkość firmy,
- szczegółowy zakres zadań,
- region Polski.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **analityk giełdowy** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- słabo słyszących (03-L), gdy stosują aparaty słuchowe umożliwiające swobodną komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R); wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręcze, regulowaną wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- z całkowitą dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), pod warunkiem dostosowania miejsca pracy do wózków inwalidzkich,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza pracy przy komputerze; wymagane jest wówczas pewne dostosowanie sprzętu komputerowego,
- cierpiących na padaczkę (06-E), które mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy, pod warunkiem, że ryzyko występowania ataków jest możliwe do określenia.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 483).
- Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 621, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1768, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1417).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu o spółkach publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 512, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Danielewicz P.: Geometria Fibonacciego. WIG-Press, Warszawa 2006.
- Elder A.: Sprzedaż i krótka sprzedaż. Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
- Gabrusewicz P., Gabrusewicz W.: Roczne sprawozdania finansowe przedsiębiorstwa. PWE, Warszawa 2015.
- Grocholski Z.: Banki i rynki finansowe. Poltext, Warszawa 2016.
- Miner R.: Strategie inwestycyjne o wysokim prawdopodobieństwie sukcesu. Infoinvestor, 2012.
- Nison S.: Świece japońskie i analiza wykresów cenowych. WIG-Press, Warszawa 1996.
- Owsiak S.: Finanse. PWE, Warszawa 2015.
- Podolski B.: Skąd się biorą kryzysy. Wydawnictwo Fijorr Publishing, Warszawa 2010.
- Pyka I.: Bank centralny na współczesnym rynku pieniężnym. C.H. Beck, Warszawa 2010.
- Schwager J.D.: Analiza techniczna rynków terminowych. WIG-Press, Warszawa 2002.
- Sierakowska D.: Świat surowców. Wydawnictwo Trend Edukacja Finansowa, Warszawa 2015.
- Skousen M.: Austriacka Szkoła Ekonomii dla inwestorów. Wydawnictwo Fijorr Publishing, Warszawa 2012.
- Szczypa P., Hońko S., Gos W.: ABC sprawozdań finansowych. CeDeWu, Warszawa 2017.
- Yamarone R.: Wskaźniki ekonomiczne. Przewodnik dla inwestora. Helion, Gliwice 2006.
- Zalewski G.: Kontrakty terminowe w praktyce. WIG-Press, Warszawa 2000.
- Ziarko-Siwiek U.: Giełdy kapitałowe w Europie. CeDeWu, Warszawa 2017.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie: <https://www.gpw.pl>
- Instytut CFA: <https://www.cfainstitute.org>
- Jak wygląda praca analityka giełdowego?: <https://strefainwestorow.pl/artykuly/20170622/analityk-gieldowy-praca-sell-buy-side>
- Komisja Nadzoru Finansowego: <https://www.knf.gov.pl>
- Ogólnopolski dziennik Gazeta Giełdy i Inwestorów - Parkiet: <http://www.parkiet.com>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal branżowy bankier.pl: <https://www.bankier.pl>
- Portal branżowy Investing.com Polska: <https://pl.investing.com>
- Serwis Finansowy money.pl: <https://www.money.pl>
- Serwis Finansowy StockWatch: <https://www.stockwatch.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych: <http://www.sii.org.pl>
- Spółka Analizy Online: <https://www.analizyonline.com/pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Zawód: analityk giełdowy: <https://bankomania.pkobp.pl/dla-uczniow-i-studentow/zawod-analityk-gieldowy>

7. SŁOWNIK POJĘĆ**7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)**

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Akcja	Dokument (papier wartościowy) potwierdzający uprawnienia akcjonariusza, emitowany w serii i będący dowodem udziału w kapitale zakładowym spółki akcyjnej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Akcje [dostęp: 31.10.2018]
2	Analiza fundamentalna	Stosowana jest dla inwestycji o długim horyzoncie czasowym, służy do wyszukiwania spółek, których akcje będą osiągać wyższe niż obecnie ceny. Na postawie analizy uzyskuje się wiedzę „co kupić?”.	https://www.edukacjagieldowa.pl/gieldowe-abc/analiza-fundamentalna [dostęp: 31.10.2018]
3	Analiza techniczna	Krótkookresowa analiza opłacalności inwestycji w akcje, dokonywana na podstawie wykresów zmian cen akcji, wartości obrotów, wielkości zleceń oraz wskaźników technicznych.	https://www.edukacjagieldowa.pl/gieldowe-abc/analiza-techniczna [dostęp: 31.10.2018]

4	Bank komercyjny	Podmiot zorganizowany w formie samodzielnego przedsiębiorstwa, czerpiącego dochody z wykonywania operacji bankowych. Orientuje swoją działalność na zysk. Są to przedsiębiorstwa, których przedmiotem działania jest pieniądź, a ściślej mówiąc – obrót pieniądzem.	Definicja opracowana przez zespół na podstawie: Owsiak S.: Finanse. PWE, Warszawa 2015
5	Biuro brokerskie	Oferuje profesjonalne i kompleksowe doradztwo w zakresie ubezpieczeń i zarządzania ryzykiem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.pbb.pl/pbb-dobre-ubezpieczenia [dostęp: 31.10.2018]
6	Dom maklerski	To przedsiębiorstwo prowadzące działalność maklerską, np.: zarządzanie portfelem instrumentów finansowych, doradztwo inwestycyjne, prowadzenie rachunków papierów wartościowych klientów, oferowanie maklerskich instrumentów finansowych, pełnienie funkcji subemitenta finansowego i usługowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Dom_maklerski [dostęp: 31.10.2018]
7	CFA (Chartered Financial Analyst, Dyplomowany Doradca Inwestycyjny)	Jest to jeden z najbardziej prestiżowych tytułów zawodowych w świecie finansowym. Kwalifikacje CFA nadawane są przez amerykańskie stowarzyszenie CFA Institute. Jest to najbardziej ceniona i prestiżowa międzynarodowa kwalifikacja z dziedziny doradztwa inwestycyjnego. Aby zdobyć kwalifikację CFA należy zdać 3 poziomy egzaminów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.karierawfinansach.pl/baza-wiedzy/kwalifikacje-zawodowe/cfa-kwalifikacja-kursy-zakres-wiedzy-egzamin-perspektywy [dostęp: 31.10.2018]
8	Firma inwestycyjna	Rozumie się przez to dom maklerski, bank prowadzący działalność maklerską, zagraniczną firmę inwestycyjną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagraniczną osobę prawną z siedzibą na terytorium państwa należącego do OECD lub WTO, prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską.	http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20051831538/U/D20051538Lj.pdf [dostęp: 31.10.2018]
9	Giełda Papierów Wartościowych	Instytucja powołana do organizowania bezpiecznego obrotu instrumentami finansowymi, z zapewnieniem jednakowego i jednoczesnego dostępu do informacji, przy zachowaniu równych warunków zbywania i nabywania praw inwestora. Jako instytucja finansowa, GPW jest najważniejszym elementem rynku kapitałowego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Gie%C5%82da_Papier%C3%B3w_Warto%C5%9Bciowych [dostęp: 31.10.2018]
10	Instrumenty finansowe	Akcje, prawa poboru, prawa do akcji, warranty subskrypcyjne (papiery wartościowe imienne lub na okaziciela emitowane przez daną spółkę w celu podwyższenia kapitału zakładowego), kwity depozytowe, obligacje, listy zastawne, certyfikaty inwestycyjne, instrumenty pochodne na akcje i obligacje, swapy akcyjne i na stopy procentowe, swapy walutowe, instrumenty pochodne, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Instrumenty_finance oraz http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941210591/U/D19940591Lj.pdf [dostęp: 31.10.2018]
11	Instytucja finansowa	Według Kodeksu spółek handlowych przez instytucję finansową rozumie się: bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, fundusz powierniczy, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny, dom maklerski.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Instytucja_finance [dostęp: 31.10.2018]

12	Inwestor instytucjonalny	Przedmiot, którego głównym celem jest prowadzenie działalności związanej z inwestowaniem w instrumenty finansowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20051831538/U/D20051538Lj.pdf [dostęp: 31.10.2018]
13	Makroekonomia	Nauka zajmująca się badaniem systemu gospodarczego jako całości. Wyjaśnia, jak i dlaczego z upływem czasu gospodarka rozwija się, podlega fluktuacjom.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Makroekonomia [dostęp: 31.10.2018]
14	Model finansowy	Narzędzie analityczne w excelu. Umożliwia m.in. oszacowanie zapotrzebowania na finansowanie i stworzenie systemu motywacyjnego. Wykorzystywane jest także do oceny opłacalności inwestycji i wyceny startupu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.enterprisestartup.pl/zrodla-finansowania-przedsiębiorstw [dostęp: 31.10.2018]
15	Otwarty fundusz emerytalny (OFE)	Odrębna jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, dysponująca własną masą majątkową. Zajmuje się gromadzeniem i lokowaniem środków pieniężnych, aby później wypłacić je członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Fundusz_emerytalny [dostęp: 31.10.2018]
16	Rynek finansowy	Rynek, na którym w danej gospodarce przeprowadzana jest wymiana kapitału i kredytu, umożliwiająca międzysektorowy przepływ środków pozwalających podmiotom mającym przejściowy deficyt na czasowe pozyskanie środków, a podmiotom mającym wolne środki – na ich czasowe korzystne zagospodarowanie.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Rynek_finansowy [dostęp: 31.10.2018]
17	Spółka giełdowa	Spółka akcyjna, notowana na giełdzie papierów wartościowych, której kapitał zakładowy utworzony jest z wkładów akcjonariuszy, jest ustalony w statucie i podzielony na akcje o równej wartości nominalnej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Sp%C3%B3%C5%82ka_akcyjna [dostęp: 31.10.2018]
18	Towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI)	Spółka akcyjna z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, która uzyskała zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na wykonywanie działalności. Przedmiotem jest wyłącznie tworzenie funduszy inwestycyjnych otwartych lub funduszy zagranicznych, zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych.	https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/procesy_licencyjne/kapitalowy/rynek_funduszy_inwestycyjnych/towarzystwa_funduszy_inwestycyjnych/zakres_dzialalnosci [dostęp: 31.10.2018]
19	Towarzystwo ubezpieczeniowe	Przedsiębiorstwo prowadzące działalność ubezpieczeniową. Jego zadanie polega na gromadzeniu środków finansowych poprzez cykliczne składki. Zebrane pieniądze wypłacane są osobom ubezpieczonym w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Towarzystwo_ubezpieczeniowe [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.